

CHARAKTERYSTYKA JCWP		
Kategoria JCWP		JCWP rzeczna
Nazwa JCWP		Lutownia
Kod JCWP		RW200023261229
Typ JCWP		23
Długość JCWP [km]		38,16
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]		120,32
Obszar dorzecza		obszar dorzecza Wisły
Region wodny		region wodny Środkowej Wisły
Zlewnia bilansowa		Zlewnia Narwi od granicy państwa do ujścia Biebrzy
RZGW		WA
RDOŚ		RDOŚ w Białymstoku
WZMIUW		Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku
Województwo		20 (PODLASKIE)
Powiat		2005 (hajnowski)
Gmina		200502_2 (Białowieża), 200506_2 (Hajnówka), 200509_2 (Narewka)
Inne informacje/dane dotyczące JCWP		
Warunki referencyjne		
Fitoplankton (wskaźnik fitoplanktonowy IFPL)		
Fitobentos (Multimetryczny Indeks Okrzemkowy IO)		
Makrofity (Makrofitowy indeks rzeczny MIR)		
Makrobezkęgowce bentosowe		
Ichtiofauna		
Status JCWP		
Podsumowanie informacji w zakresie wstępnego/ostatecznego wyznaczenia statusu		Wstępne wyznaczenie Ostateczne wyznaczenie
Status		NAT NAT
Powiązanie JCWP z JCWPd (w rozumieniu ekosystemu zależnego od wód podziemnych)		
Kody powiązanych JCWPd		PLGW200052
Ocena stanu JCWP		
Czy JCWP jest monitorowana?		NM
Kod i nazwa podobnej monitorowanej JCWP		RW2000232665249 (Leśna do Przewłoki)
Ocena stanu za lata 2010 - 2012	Stan/potencjał ekologiczny	PONIŻEJ DOBREGO
	Wskaźniki determinujące stan	brak danych dla JCWP
	Stan chemiczny	DOBRY
	Wskaźniki determinujące stan	brak danych dla JCWP
	Stan (ogólny)	ZŁY
Presje antropogeniczne na stan wód		
Rodzaj użytkowania części wód		naturalna
Presje/oddziaływania i zagrożenia antropogeniczne		nierozpoznana presja
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego		zagrożona
Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW		
Obszary wyznaczone na mocy art. 7 do poboru wody przeznaczonej do spożycia		NIE

przez ludzi			
Obszary przeznaczone do ochrony gatunków wodnych o znaczeniu ekonomicznym		Brak	
Części wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym obszary wyznaczone jako kąpieliska		NIE	
Części wód wyznaczone jako obszar szczególnie narażony, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć		NIE	
Części wód wyznaczone jako wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych		NIE	
Części wód wyznaczone jako obszary wrażliwe na substancje biogenne		TAK	
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie		TAK	
CEL ŚRODOWISKOWY DLA JCWP		dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
Typ odstępstwa wynikający w art. 4 ust. 4 i 5 RDW		4(4) - 1, 4(4) - 2	
Termin osiągnięcia celów środowiskowych		2021	
Uzasadnienie odstępstwa		Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z prowadzonymi w latach 2014-2015 badaniami monitoringowymi możliwe będzie w roku 2016 przeprowadzenie oceny rzeczywistego stanu i zagrożenia JCWP. W przypadku potwierdzenia złego stanu wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.	
Typ odstępstwa wynikający w art. 4 ust. 7 RDW		brak	
Uzasadnienie odstępstwa		nie dotyczy	
Wymagania dla elementów biologicznych	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Fitoplankton (wskaźnik fitoplanktonowy IFPL)	
		Fitobentos (wskaźnik okrzemkowy IO)	≥ 0,44
		Makrofity (makrofitowy indeks rzeczny MIR)	≥ 35,0
		Klasa wskaźnika FLORA	
		Makrobezkręgowce bentosowe (indeks MMI)	≥ 0,687
		Wskaźnik MZB	
		Ichtiofauna	
		Klasa elementów biologicznych	II

Wymagania dla elementów fizykochemicznych	Podstawa wymagania	1. „Weryfikacja wartości granicznych dla oceny stanu ekologicznego rzek i jezior w zakresie elementów fizykochemicznych z uwzględnieniem warunków charakterystycznych dla poszczególnych typów wód” 2. Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (w zakresie substancji szczególnie szkodliwych)	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Zawiesina ogólna (mg/l)	≤ 19,3
		Tlen rozpuszczony (mgO ₂ /l)	6,2-11,4
		BZT ₅ (mgO ₂ /l)	≤ 4,1
		ChZT-Mn (mgO ₂ /l)	≤ 17
		OWO (mgC/l)	≤ 21,4
		ChZT-Cr (mgO ₂ /l)	≤ 79
		Przewodność w 20°C (uS/cm)	≤ 576
		Substancje rozpuszczone (mg/l)	≤ 400
		Siarczany (mgSO ₄ /l)	≤ 64,8
		Chlorki (mgCl/l)	≤ 29,4
		Wapń (mgCa/l)	≤ 71,7
		Magnez (mgMg/l)	≤ 10,1
		Twardość ogólna (mgCaCO ₃ /l)	≤ 250
		Odczyn pH	7-8,3
		Zasadowość ogólna (mgCaCO ₃ /l)	≤ 204,3
		Azot amonowy (mgN-NH ₄ /l)	≤ 0,68
		Azot Kjeldahla (mgN/l)	≤ 1,7
		Azot azotanowy (mgN-NO ₃ /l)	≤ 2,5
		Azot azotynowy (mgN-NO ₂ /l)	≤ 0,03
Azot ogólny (mgN/l)	≤ 4,5		
Fosforany (mgPO ₄ /l)	≤ 0,31		
Fosfor ogólny (mgP/l)	≤ 0,4		
Specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	Spełnienie wymagań zał.6 projektu Rozporządzenia MŚ z dnia 8 maja 2013 r		
Wymagania dla elementów hydromorfologicznych	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	II	
Wymagania dla wskaźników chemicznych	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Spełnienie środowiskowych norm jakości	
Wymagania dla obszarów chronionych będące jednolitymi częściami wód, przeznaczonymi do poboru wody na	Podstawa wymagania	nie dotyczy	

potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Parametry fizykochemiczne	nie dotyczy
		Parametry bakteriologiczne	nie dotyczy
Wymagania dla obszarów chronionych, będących jednolitymi częściami wód przeznaczonymi do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Podstawa wymagania	nie dotyczy	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	nie dotyczy	
Obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków			
Nazwa obszaru chronionego	Białowiecki Park Narodowy	Kod obszaru chronionego	BPN
Podstawa prawna utworzenia obszaru chronionego	Rozporz. Rady Ministrów Dz. U. z 1947 r. Nr 74, poz. 469 i Rozporz. Rady Ministrów Dz. U. z 1996 r. Nr 93, poz. 424	Wielkość obszaru chronionego [ha]	10529,31
% udział obszaru chronionego w długości JCW	7,13%	% udział obszaru chronionego w powierzchni zlewni JCW	2,90%
Przedmioty ochrony zależne od wód	Różnorodność biologiczna, kompleks ekosystemów, siedliska gatunków.		
Cel dla obszaru chronionego	Zapobieżenie zmianom stosunków wodnych, w tym obniżaniu się poziomu wód gruntowych, zanikaniu zbiorników wodnych i ich eutrofizacji, albo ograniczenie ich skutków. Spowolnienie procesu erozji dna rzeki Narewki oraz spowolnienie odpływu wód opadowych i roztopowych za pomocą urządzeń piętrzących. Zapobieżenie wypłyceń i zarastaniu stawów w Parku Pałacowym. Wykluczenie ryzyka skażenia wód przez odcieki z istniejących miejsc dawniejszego składowania odpadów. Minimalizacja ryzyka transgranicznego zanieczyszczenia wód Narewki lub Hwoźnej z Białorusi. Ograniczenie negatywnych oddziaływań melioracji wodnych w Parku Narodowym Belovezhkaja Pushha na Białorusi na stosunki wodne i ekosystemy hydrogeniczne BPN [Wg proj. planu ochrony także przeciwdziałanie okresowemu wysychaniu cieków wodnych, tj. utrzymanie przepływu biologicznego w ciekach także gdy jego zanik jest powodowany przez procesy generalnego przesuszenia ekosystemów i spadku poziomu wód gruntowych, a nie przez indywidualne korzystanie z wód].		
Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst.: Zarząd. 6 Ministra Środowiska z 29.01.2013 r. w sprawie zadań ochronnych dla BPN oraz ustawa o ochr. przyr. w świetle informacji merytor. z projektu planu ochrony parku.		
Nazwa obszaru chronionego	Puszcza Białowiecka	Kod obszaru chronionego	PLC200004
Podstawa prawna utworzenia obszaru chronionego	Decyzja KE z 13.11.2007 r. oraz Rozporządzenie MŚ z 12.012011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Dz. U. z 2011 r. Nr 25 poz. 133.	Wielkość obszaru chronionego [ha]	63147,60
% udział obszaru chronionego w długości JCW	100,00%	% udział obszaru chronionego w powierzchni zlewni JCW	100,00%
Przedmioty ochrony	3150, 7140, 7230, 91D0, 91E0, 91F0, Castor fiber, Lutra lutra, Bombina bombina,		

zależne od wód	Triturus cristatus, Eudontomyzon spp., Anisus vorticulus, Dytiscus latissimus, Graphoderus bilineatus, Leucorrhinia pectoralis, Lycaena dispar, Ophiogomphus cecilia, Vertigo angustior, Vertigo moulinsiana, Aquila pomarina r, Ciconia nigra r, Crex crex r, Porzana porzana r, Scolopax rusticola r, Tetrao tetrix tetrix p, Tringa ochropus r
Cel dla obszaru chronionego	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 15 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zastrzone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łągami. --- Właściwy stan ochr. łągowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych (91F0) wymaga: zalewy wodami rzecznyymi raz na kilka lat. W przypadku łągów poza zalewowymi dolinami rzecznyymi - naturalne wilgotne warunki wodne. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarłowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. zatoczka łamliwego wymaga w miejscu wyst.: wzgl. liczebność populacji >20 wg metody PMŚ. Stabilny nie wysych. zbiornik. Rośl. wodna >50%. Ocienienie <20%. --- Właściwy stan ochr. pływacza szerokobrzeżka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. płycznami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie zróżnicowaną rośl. makrofitową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. ---

	Właściwy stan ochr. kreślinka wymaga: stabilne mezo- i eutroficzne zbiorn. wodne z naturaln. płyciznami <0,5 m. Bez przeżyźnienia i domin. glonów, z bogatą, naturalnie zróżnicowaną roślin. makrofitową. Obecność w miejscu wyst. larw i osobn. dorosłych. --- Właściwy stan ochr. zalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonej i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofitów przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców./100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwonoćzyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto ciek naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki jajowatej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (domin. pow. bardzo mokre lub zalane kl. IV-V, towarzys. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne. --- Właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachow. rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujących z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łągowych i bagiennych. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wyklucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. -- - Właściwy stan ochr. słonki wymaga: zachow. mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień, bagiennych lasów i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwemu stanowi ochrony cietrzewia może sprzyjać: zachow. war. wodnych, w tym bagiennego char. torfowisk. --- Właściwy stan ochr. samotnika wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu, w tym bagiennych lasów. [Wymaga wg różnych dokumentacji: Zachowanie starorzeczy Narewki w stanie nie przekształconym. Zahamowanie procesu obniżania się poziomu wód gruntowych, przywrócenie i utrzymanie lokalnie bagiennych war. wodnych].		
Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst.: Wymagania siedlisk i gat., dokumentacja 'planu lokalnej współpracy'2007', pilotażowy proj. planu ochrony, proj. PZO		
Nazwa obszaru chronionego	Dębowy Grąd	Kod obszaru chronionego	REZ460
Podstawa prawna utworzenia obszaru chronionego	M. P. z 1985 r. Nr 7, poz. 60	Wielkość obszaru chronionego [ha]	100,28
% udział obszaru chronionego w długości JCW	3,06%	% udział obszaru chronionego w powierzchni zlewni JCW	0,83%
Przedmioty ochrony zależne od wód	Grąd niski, łąg jesionowo-olszowy.		
Cel dla obszaru chronionego	Zachowanie drzewostanów naturalnego pochodzenia w Puszczy Białowieskiej, reprezentujących grądy: wilgotny i typowy oraz łąg olszowo-jesionowy [wymaga zachow. naturalnych war. wodnych].		
Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst.: Uzn. rez.		
Nazwa obszaru chronionego	Lasy Naturalne Puszczy Białowieskiej	Kod obszaru chronionego	REZ478
Podstawa prawna utworzenia obszaru	Dz. U. z 2003 r., Nr 132, poz. 1236	Wielkość obszaru chronionego [ha]	8603,81

chronionego			
% udział obszaru chronionego w długości JCW	17,95%	% udział obszaru chronionego w powierzchni zlewni JCW	16,85%
Przedmioty ochrony zależne od wód	Olsy, łęgi jesionowo-olszowe, bory i lasy bagienne.		
Cel dla obszaru chronionego	Zachowanie lasów naturalnych i zbliżonych do naturalnych, typowych dla Puszczy Białowieskiej łęgów i olsów oraz siedlisk leśnych z dominacją starych drzewostanów z dużym udziałem olszy, dębu, jesionu, a także licznych gatunków rzadkich i chronionych roślin zielnych, grzybów i zwierząt oraz utrzymaniem procesów ekologicznych i zachowaniem różnorodności biologicznej [wymaga zachow. naturalnych war. wodnych, w tym w olsach, borach i lasach bag. - bagiennych war. wodnych, zachow. naturalnych cieków i zachow. lub odtworz. naturalnego krążenia wód].		
Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst.: Uzn. rez.		

Działania z aktualizacji programu wodno-środowiskowego

Działania podstawowe

Nazwa działania	Zakres rzeczowy	Koszt działania [tys. PLN]	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji
1. budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków	budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków - 23 szt	266,02	właściciel	działanie ciągłe
2. regularny wywóz nieczystości płynnych	regularny wywóz nieczystości płynnych	0,00	właściciel	działanie ciągłe
3. budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących	budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących - 6 szt	22,74	właściciel	działanie ciągłe

Działania uzupełniające

Nazwa działania	Zakres rzeczowy	Koszt działania [tys. PLN]	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji
1. weryfikacja ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	przeprowadzenie weryfikacji ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych na podstawie wyników oceny stanu w latach 2014-2015	0,00	Dyrektor RZGW w Warszawie	III kw. 2016